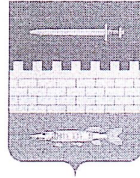

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЧЕБОКСАРСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Чапаева, 3 б, с. Чув.Чебоксарка
Новошешминский район, 423192

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЧАБАКСАР
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Чапай урамы, 3 б,
Чабаксар авылы, Яна Чишмә районы, 423192

тел.: (8-84348) 37-5-84, факс: (8-84348) 37-5-84, Chev.Nsm@tatar.ru

КАРАР

КАРАР

2026 елның «10» апреленән

№ 14

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Чабаксар авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, «әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Чабаксар авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Чабаксар авыл жирлеге башкарма комитеты:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Чабаксар авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турындагы нигезләмәләргә кушымта нигезендә расларга.

2. Өлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге «Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталы» нда бастырып чыгарырга: <https://pravo.tatarstan.ru> «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында: <https://novosheshminsk.tatarstan.ru>.

3. Өлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

4. Өлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Башкарма комитет жетекчесе
Чабаксар авыл жирлеге
Яңа Чишмә муниципаль районы
Татарстан Республикасы

М.Д. Гурьянова

ЭШ

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Чабаксар авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм хосусый милектәге жирләргә керми торган яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турында физик һәм юридик затлар

1. Гомуми өлеш

1.1. Яшелләнделерелгән территорияләр утыртмалар белән бергә табигатьне саклау, мохитне саклау, рекреацион, мохит формалаштыру һәм санитар-саклау функцияләрен үтиләр, табигать комплексы территориясенә һәм жирлекнең яшел фонды территориясенә состав өлеше булып торалар.

1.2. Яшелләнделерелгән территорияләрнең урыны һәм чикләре тарихи барлыкка килгән планировканы һәм табигый компонентларны-рельефны, акваторияләрне һәм яшел утыртмаларны исәпкә алып билгеләнә.

1.3. Яшел үсентеләрне карап тоту һәм саклау Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Чабаксар авыл жирлеге башкарма комитетына йөкләнә.

1.4. Яңа төзелешкә яшелләнделерелгән территорияләр булдыру буенча комплекслы эшләр керә. Яңа төзелештәге эшләрнең барлык төрләре дә билгеләнгән тәртиптә эшләнгән, килештерелгән һәм расланган проект документациясе нигезендә башкарыла.

1.5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Чабаксар авыл жирлеге (алга таба – авыл жирлеге) территориясендә яшел үсентеләрне агымдагы карап тоту эшләренә агач төпләрен кисеп, коры, авария хәлендәге һәм декоратив төсе югалган агач һәм куакларны аудару; үсемлекләрне санитар кисү керә.

1.6. Яшелләнделерү объектларын карап тоту-яшеллекләрне һәм яшелләнделерелгән территорияләрне төзекләнделерү элементларын карау буенча комплекслы эшләр ул. Яшел утыртмаларны карап тоту үз эченә ала:

агымдагы ремонт,

– агачларны һәм куакларны карау эшләре-үсемлекләрне тукландыру, су сибү, көпшәкләндерү, утау, яклау, тамыр системасын жылыту, туңга чыдам булмаган токымлы куакларны бөйләү һәм чишү, жылылык сөюче үсемлекләрне каплау һәм каплау (барлык тиешле эшләр белән бергә), ашламаларны, чүп-чарны төяү һәм бушату, коры һәм авария хәлендәге агачларны кисү;

- чөчөкләкләрне карау эшләре – орлык чөчү, үсентеләр һәм суган утырту, су сибү, көпшәкләндерү, утау, тукландыру, үсемлекләрне яклау, чүп жыю һәм башка тиешле эшләр;

- чөчөк вазаларын карау эшләре.

2. Яшел утыртмалар утырту.

2.1. Территорияне өзэрлөү.

2.1.1. Территорияне өзэрлөү эшләрен жимерелергә тиешле корылмаларны, агач

төпләрен, төзелеш материаллары калдыкларын, чүп-чарны чистартудан башларга кирәк:

Объект	Агач күчәреннән объектка кадәр, м.	Агач күәсәсеннән объектка кадәр, м.
Бинаның, корылманың тышкы дивары	5,0	1,5
Тротуар кыры, бакча юлы	0,7	0,5
Урамның машина йөрү өлеше чиге	2,0	1,0
Яктырту челтәренең таянычы	4,0	
Терәк стенкаларның табаны һәм эчке кыры	3,0	1,0
Газүткәргеч: тышкы торбалар өчен	2,0	-
Газүткәргеч: полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргече (торбаның төрле якларында)	3,0	-
Суүткәргеч, дренаж	2,0	-
Көч кабеле, элемент кабеле	2,0	0,7

Искәрмә:

1. Китерелгән нормативлар ябалдашларының диаметры 5 м дан артмаган агачларга карый һәм зуррак диаметрлы агачлар өчен тиешенчә зурайтылырга тиеш.
2. Биналарның, корылмаларның, балалар учреждениеләренең тышкы диварлары янына агачлар һәм куаклар утыртканда инсоляциянең һәм табигый яктылыкның норматив дәрәжәләрен үтәргә кирәк.

2.2. Яшел утыртмаларны карап тоту

2.2.1. Яшел утыртмаларны дәрәс карап тоту буенча төп чараларның берсе булып ябалдашларны кисү тора. Санитария, яшәртү, формалау кебек кисү төрләрен аералар.

2.2.2. Ябалдашны санитар кисү карт, авыру, кибә торган һәм зарарланган ботакларны, шулай ук ябалдаш эченә караган яки бер-берсенә якин булган ботакларны бетерүгә юнәлдерелгән.

Шулай ук үзәк күәсәдән кискен почмак белән өскә таба яки вертикаль рәвештә (пирамида формаларын исәпкә алмаганда) китә торган бәбәкләр сынмасын һәм күәсәдә яралар ясалмасын өчен мөһбүри рәвештә алынырга тиеш.

Санитар кисүне ел саен вегетация чорында башкарырга кирәк. Ләкин күп санлы эре ботакларны бер үк вакытта алуның мөһнәсе юк, шуңа күрә аларны акрынлап, елына 1-2 тармакны алу яхшырак.

2.3. Чәчәк бакчалары төзелеше

2.3.1. Чәчәклек - бер, ике яки күпъяллык үсемлекләр утыртылган геометрик формалы яисә ирекле формалы участок ул. Бу яшелләндерү объектының иң декоратив элементларының берсе.

2.4. Чәчәк бакчаларының эчтәлегә

2.4.1. Чәчәк бакчаларын тиешле тәртиптә тоту үсемлекләргә су сибүдән һәм юудан, суфракны йомшартудан һәм чүп үләннәргә жыюдан, чәчәк аткан чәчәкләрне кисүдән, корткычлардан һәм авырулардан саклаудан, мульчировкалаудан, минераль ашламалар кертүдән, чүп-чардан жыюдан гыйбарәт.

2.4.2. Беръяллык һәм икеъяллык чәчәклекләргә су сибү, жир тамырлар яткан тирәнлеккә дымланырлык итеп исәпләгәндә, тигез булырга тиеш.